

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ט בתמוז, תשפ"ב
28 ביולי, 2022
251/2022

דמוגרפיה של עסקים - שרידות ותנועות של עסקים 2021-2019 Business Demography 2019-2021

עסקים פעילים

- בשנת 2021 היו בישראל כ-652,900 עסקים פעילים וכ-4 מיליון משרות שכיר של עובדים ישראלים וזרים.
- כ-68% מסך העסקים הפעילים בישראל הם עצמאים, 27% הן חברות (פרטיות, ציבוריות וזרות) וכ-5% העסקים הפעילים הנותרים הם מסוג אחר (שותפויות, מלכ"רים, מוסדות ממשלתיים וכד').
- 61% מסך משרות השכיר בישראל הם בחברות (פרטיות, ציבוריות וזרות), כ-9% אצל עצמאים וכ-30% ממשרות השכיר הנותרות הם מסוג אחר (שותפויות, מלכ"רים, מוסדות ממשלתיים וכד').
- בכ-54% מהעסקים הפעילים ב-2021 לא מועסקים שכירים. ב-92.5% מהעסקים הפעילים המעסיקים שכירים בשנת 2021, היו עד 20 משרות שכיר.

"לידות עסקים"

- בשנת 2021 נולדו כ-54,600 עסקים חדשים, שהם 8.4% מסך כל העסקים הפעילים בשנה זו. אחוז לידות זהה נמדד בשנת 2019, לעומת 7.3% בשנת 2020.
- ב-66% מהעסקים שנולדו ב-2021 לא מועסקים שכירים.
- בכ-93% מהעסקים שנולדו ב-2021 ושבמהם מועסקים שכירים, היו עד 9 משרות שכיר.
- ב-2021 נוספו כ-64,700 משרות שכיר בגין לידות העסקים שהן 1.8% מסך משרות השכיר בכלל העסקים הפעילים¹ בשנה זו. לעומת זאת, ב-2020 נוספו כ-54,300 משרות שכיר בגין לידות עסקים, שהיו כ-1.6% מסך משרות השכיר בכלל העסקים שהיו הפעילים בשנה זו.

הישרדות עסקים

- 90.7% מהעסקים שנולדו בשנת 2020 שרדו גם את שנת פעילותם השנייה (שנת 2021).
- 26.1% מהעסקים שנולדו בשנת 2005 שרדו גם את שנת פעילותם השבע-עשרה (שנת 2021). אחוז ההישרדות הנמוך ביותר לאורך כל שבע-עשרה שנות הפעילות נמצא בענפי שירותי האירוח והאוכל (11%), ואילו אחוז הישרדות הגבוה ביותר נמצא בענפי שירותי בריאות, רווחה וסעד (40.7%).

עסקים מהירי צמיחה

- אחוז העסקים מהירי הצמיחה בענפי ההייטק בשנת 2021 עמד על 11.5%, לעומת 3.3% עסקים מהירי צמיחה בכלל ענפי המשק בשנה זו.

[להגדרות והסברים](#)

¹ לא כולל עסקים מסדר O (מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה), סדר T (משקי בית כמקומות תעסוקה) וסדר U (ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים)

כתב: אורי חי עטר - תחום מרשם עסקים

לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666

או באמצעות [טופס פנייה מקוון](#)

הנתונים בהודעה לקוחים מתוך מרשם העסקים שהוקם בלשכה לסטטיסטיקה בשנת 2003. המרשם מתבסס על מידע משולב מקבצים מינהליים שהעיקריים שבהם הם קובץ העוסקים של מס ערך מוסף (מע"מ) וקובץ המעסיקים של המוסד לביטוח לאומי.

עסקים פעילים (לוחות 2-1)

בשנת 2021 היו בישראל 652,919 עסקים פעילים ו-3,956,163 משרות שכיר של עובדים ישראלים זרים בכלל ענפי הכלכלה. מדובר בעלייה של כ-5.1% במספר העסקים הפעילים וכ-6.4% במספר משרות השכיר לעומת שנת 2020. בכ-54% מהעסקים הפעילים ב-2021 לא מועסקים שכירים. בכ-71% מהעסקים הפעילים שבהם מועסקים שכירים, היו עד 4 משרות שכיר ובכ-93% – עד 20 משרות שכיר. מבחינת התפלגות העסקים לפי סוג העסק (עצמאים, חברות, שותפויות ואחר) (לוח א) – מספר העסקים הפעילים הגבוה ביותר בשנת 2021 שייך לעצמאים - 443,195 עסקים (כ-68% מסך העסקים הפעילים), ולחברות – 176,851 עסקים (כ-27% מסך העסקים הפעילים). ענפי מידע ותקשורת (סדר J) הם הענפים היחידים שבהם יותר מ-50% מהעסקים הם חברות (50.1%). מבחינת התפלגות העסקים ומשרות השכיר לפי ענף כלכלי (ברמת סדר) – מספר העסקים הפעילים הגבוה ביותר בשנת 2021 נמצא בענפי השירותים המקצועיים, המדעיים והטכניים (סדר M) – כ-131,900 עסקים (כ-20% מסך העסקים הפעילים), ומספר משרות השכיר בו הוא כ-263,900 (6.7% מסך משרות השכיר). מספר משרות השכיר הגבוה ביותר בשנת 2021 נמצא בענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים ואופנועים (סדר G) – כ-496,800 משרות שכיר (12.6% מסך המשרות), ומספר העסקים הפעילים בו הוא כ-98,400 (כ-15% מסך העסקים הפעילים).

ממוצע משרות השכיר למעסיק בשנת 2021 היה 13.3, גבוה מהממוצע בשנת 2020 (12.7) ונמוך מהממוצע בשנת 2019 (כ-13.7).

ממוצע משרות השכיר הגבוה ביותר למעסיק (314.9) בשנת 2021 נרשם בענפי מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי (סדר O), והממוצע הנמוך ביותר (3.25) נרשם בענפי פעילויות בנדל"ן (סדר L).

לוח א - עסקים פעילים, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011) וסוג עסק, 2021

מספר עסקים לפי סוג העסק							
סדר	ענף ראשי	ענף כלכלי	עסקים - סך כולל	עצמאים (ת"ז)	חברות (פרטית/ ציבורית/זרה)	שותפויות (רשומה/זרה/ מוגבלת/ איחוד עוסקים)	אחר*
		סך הכל	652,919	443,195	176,851	17,811	15,062
A	04-01	חקלאות, ייעור ודיג	15,233	11,011	2,117	1,045	1,060
B-C	34-05	תעשייה, כרייה וחציבה	22,733	12,269	9,598	679	187
D-E	39-35	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	1,852	608	877	121	246
F	43-41	בינוי	75,252	51,827	21,933	1,413	79
G	47-45	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	98,416	60,793	34,157	3,242	224
H	53-49	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	43,131	37,052	5,550	467	62
I	56-55	שירותי אירוח ואוכל	26,671	16,292	8,676	1,600	103
J	63-58	מידע ותקשורת	26,038	12,489	13,047	412	90
K	66-64	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	17,342	9,086	7,869	298	89
L	68	פעילויות בנדל"ן	41,782	22,245	16,758	2,464	315
M	75-69	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	131,932	91,961	36,215	3,391	365
N	82-77	שירותי ניהול ותמיכה	23,692	16,185	6,835	466	206
P	85	חינוך	23,331	16,836	2,621	479	3,395
Q	88-86	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד	52,435	43,928	5,866	570	2,071
R	93-90	אמנות, בידור ופנאי	23,713	18,971	3,054	627	1,061
O, S-U	84-83, 99-94	מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי; שירותים אחרים; משקי בית כמעסיקים; ארגונים חוץ מדינתיים	29,366	21,642	1,678	537	5,509

* היחידות הכלולות באוכלוסיית "אחר" הן: אגודות שיתופיות, מלכ"רים, הקדשים, ישויות ללא רשם חיצוני כגון מוסדות ממשלתיים, תושבי חוץ והתושבים ביישובים היהודיים באזור יהודה והשומרון.

לוח ב - משרות שכיר (באלפים), לפי ענף כלכלי (סיווג 2011) וסוג עסק, 2021

אלפים

משרות שכיר על פי סוג העסק					ענף כלכלי	ענף ראשי	סדר
אחר*	שותפויות (רשומה/זרה) / מוגבלת/ איחוד עוסקים)	חברות (פרטית/ ציבורית/זרה)	עצמאים (ת"ז)	משרות שכיר - סך כולל			
1,132.2	65.7	2,409.8	348.6	3,956.2	סך הכל**		
27.2	3.4	25.7	20.8	77.1	חקלאות, ייעור ודיג	04-01	A
9.4	5.4	329.9	14.6	359.3	תעשייה, כרייה וחציבה	34-05	B-C
0.8	0.1	25.4	0.4	26.7	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	39-35	D-E
0.3	3.9	160.7	62.7	227.6	בינוי	43-41	F
5.9	11.8	412.3	66.9	496.8	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	47-45	G
10.5	2.2	103.6	21.3	137.5	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	53-49	H
2.7	10.1	172.1	31	215.9	שירותי אירוח ואוכל	56-55	I
1.8	1.9	212.9	3	219.7	מידע ותקשורת	63-58	J
1.9	0.4	97.2	6.6	106.1	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	66-64	K
1.4	0.7	25.7	3.8	31.6	פעילויות בנדל"ן	68	L
8.5	18	193.3	44.1	263.9	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	75-69	M
88.4	1.5	252	17.4	359.4	שירותי ניהול ותמיכה	82-77	N
355.3	1.5	70.2	13.1	440	חינוך	85	P
215.7	2.5	253.9	24.2	496.3	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד	88-86	Q
17.7	1.2	32.1	7.7	58.7	אמנות, בידור ופנאי	93-90	R
385	1.1	42.6	10.9	439.5	מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי; שירותים אחרים; משקי בית כמעסיקים; ארגונים חוץ-מדינתיים	84-83, 99-94	O, S-U

* היחידות הכלולות באוכלוסיית "אחר" הן: אגודות שיתופיות, מלכ"רים, הקדשים, ישויות ללא רשם חיצוני כגון מוסדות ממשלתיים, תושבי חוץ והתושבים ביישובים היהודיים באזור יהודה והשומרון.

** הסכום הכולל עשוי להיות שונה במקצת מסך משרות הענפים המרכיבים אותו עקב עיגול הנתונים.

פתיחות וסגירות של עסקים לפי מקורות מע"מ² (לוח 3)

בשנת 2021 נפתחו 64,666 עסקים ונסגרו 40,192 עסקים, כלומר נוספו כ-24,500 עסקים במגזר העסקי, לעומת תוספת של כ-13,200 עסקים שנרשמה ב-2020 ותוספת של 14,000 עסקים ב-2019.

לידות עסקים³ (לוחות 4-6)

בשנת 2021 נרשמו 54,643 לידות עסקים שהם 8.4% מכמות העסקים הפעילים בשנה זו. בשנת 2020 נרשמו 45,060 לידות עסקים ובשנת 2019 נרשמו 51,344 לידות עסקים שהם 7.3% ו-8.4% (בהתאמה) מכמות העסקים שהיו פעילים בשנים אלו.

מבחינת התפלגות העסקים לפי ענף כלכלי (ברמת סדר) נמצא כי אחוז לידות העסקים הגבוה ביותר מתוך סך העסקים הפעילים בשנת 2021 (12.2%) נמצא בענפי שירותי האירוח והאוכל (סדר I), לעומת 9.8% בשנת 2020 ו-13.1% בשנת 2019.

עוד נמצא כי ב-66% מהעסקים שנולדו בשנת 2021 לא מועסקים שכירים. מתוך 34% העסקים שבהם הועסקו שכירים, בכ-93% היו 1-9 משרות שכיר בממוצע לעסק וב-98% היו עד 20 משרות שכיר בממוצע לעסק.

תוספת משרות שכיר כתוצאה מלידות עסקים (לוח 7)

בשנת 2021 נוספו כ-64,700 משרות שכיר לכלכלה הישראלית כתוצאה מלידות עסקים שהם 1.8% מסך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים.⁴ לשם השוואה, בשנת 2020 הייתה תוספת של כ-54,300 משרות שכיר כתוצאה מלידות עסקים, והן היו 1.6% מסך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים באותה שנה, ובשנת 2019 הייתה תוספת של כ-80,400 משרות שכיר, 2.1% מסך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים באותה שנה. מרבית משרות השכיר בגין לידות עסקים בשנת 2021 נוספו בענף שירותי אירוח ואוכל (סדר I) – כ-13,600 משרות שכיר שהן כ-21% מסך תוספת משרות השכיר בגין לידות בשנה זו, זאת לעומת תוספת של כ-7,050 משרות שהן כ-13% מסך תוספת משרות השכיר בגין לידות בשנת 2020 ותוספת של כ-16,250 משרות שהן כ-20% מסך תוספת משרות השכיר בגין לידות בשנת 2019.

ענפים נוספים שבהם הייתה תוספת גדולה של משרות שכיר בגין לידות עסקים הם ענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים (סדר G) בו נוספו כ-11,300 משרות שכיר שהן 17.5% מסך תוספת משרות השכיר בעסקים שנולדו ב-2021 וענף הבינוי (סדר F) בו נוספו כ-9,400 משרות שכיר שהן 14.5% מסך תוספת משרות השכיר בעסקים שנולדו ב-2021.

² נתוני הפתיחות והסגירות מחושבים על פי נתון מינהלי ממע"מ (סוג תיק פעיל/לא פעיל) אשר עשוי להתעדכן רטרואקטיבית (עד שנה אחורה).

³ ההבדלים בין פתיחות עסקים ללידות עסקים מופיעים בפרק ההגדרות וההסברים.

⁴ לא כולל עסקים מסדר O (מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה), סדר T (משקי בית כמקומות תעסוקה) וסדר U (ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים).

ממוצע משרות השכיר לעסק שנולד כמעסיק בשנת 2021 היה 3.5, דומה לממוצע בשנת 2020 (3.4) ונמוך מהממוצע בשנת 2019 (4.0 משרות שכיר).
ממוצע משרות השכיר הגבוה ביותר (7.2) לעסק שנולד כמעסיק בשנת 2021 נרשם בענף שירותי אירוח ואוכל (סדר 1).

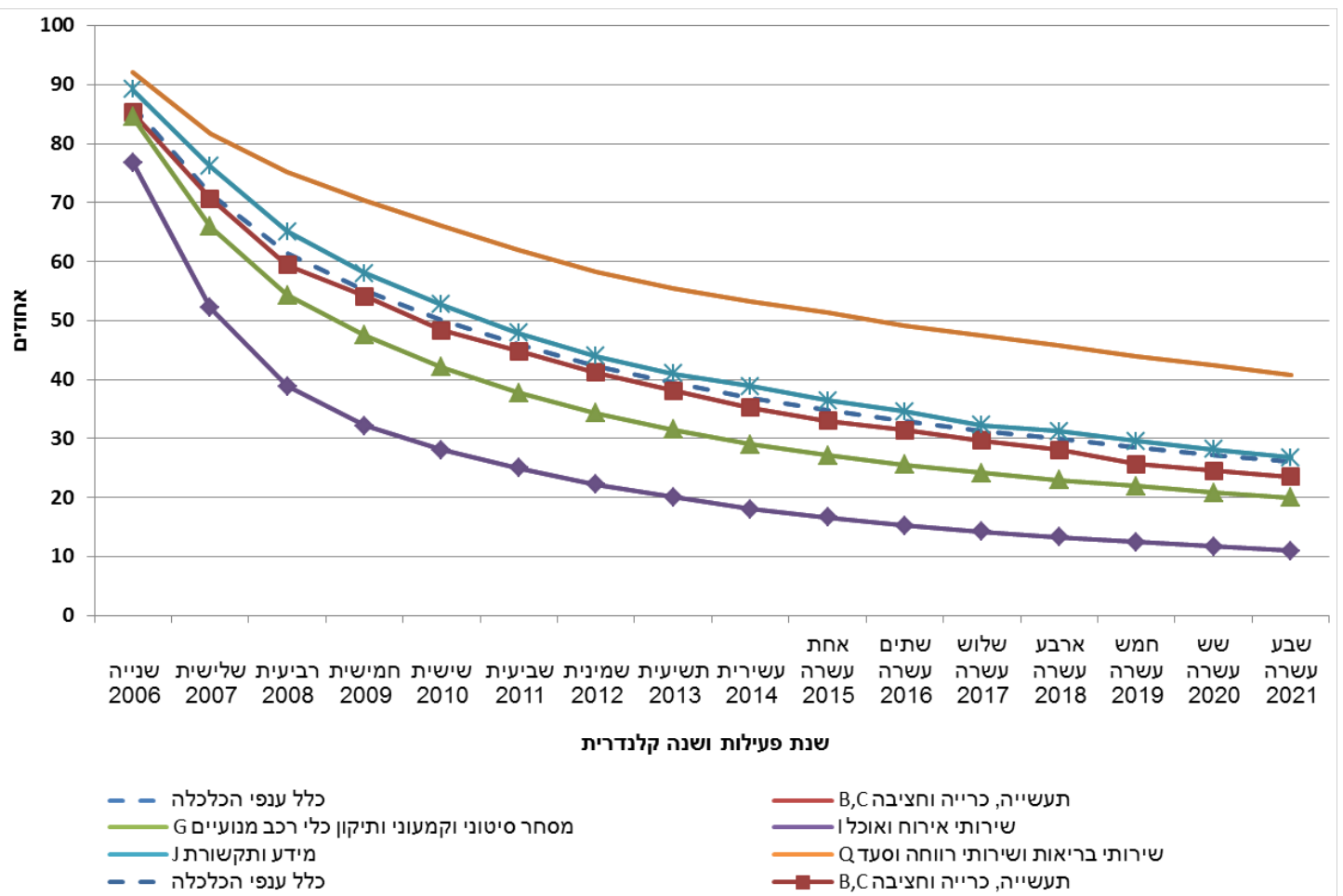
הישרדות עסקים

נהוג לעקוב אחר אחוז ההישרדות של עסקים שנולדו בשנה מסוימת לאורך השנים הראשונות לפעילותם. תקופת המעקב הארוכה ביותר האפשרית מבחינתנו לפי נתוני המרשם היא עבור העסקים שנולדו בשנת 2005. מנתוני לוח ג אפשר לראות כי **הירידה הגדולה ביותר באחוזי ההישרדות של העסקים** בשנים 2006-2021 היא בין שנת הפעילות השנייה לשנת הפעילות השלישית של העסקים. ממוצע ההישרדות של עסקים בשנת הפעילות השנייה שלהם הוא 88.2%, ואילו בשנה השלישית לפעילות אחוז ההישרדות הממוצע הוא 74.6%.
מכלל העסקים שנולדו בשנת 2005, 86.4% המשיכו להיות פעילים בשנת 2006 ו-26.1% המשיכו להיות פעילים גם בשנת 2021.

לוח ג - אחוז ההישרדות של העסקים שנולדו בשנים 2005-2020 לאורך שבע-עשרה שנות פעילות

שנת הלידה של העסק	בשנה השנייה לפעילות	בשנה השלישית לפעילות	בשנה הרביעית לפעילות	בשנה החמישית לפעילות	בשנה השישית לפעילות	בשנה השביעית לפעילות	בשנה השמינית לפעילות	בשנה התשיעית לפעילות	בשנה העשירית לפעילות	בשנה האחת עשרה לפעילות	בשנה השתים עשרה לפעילות	בשנה השלוש עשרה לפעילות	בשנה הארבע עשרה לפעילות	בשנה החמש עשרה לפעילות	בשנה השש עשרה לפעילות	בשנה השבע עשרה לפעילות
2005	86.4	71.4	61.4	55.1	50.1	45.9	42.2	39.4	36.9	34.8	33	31.4	29.9	28.5	27.2	26.1
2006	87.2	72.3	63.1	56.1	50.7	46.6	43.1	40.2	37.6	35.5	33.5	31.7	30.1	28.7	27.5	-
2007	87.5	73.7	64.3	57.1	51.4	47.1	43.5	40.6	38.2	36	34.1	32.2	30.5	29.2	-	-
2008	88.1	74.2	64.4	57.2	51.9	47.6	44.2	41.4	39	36.7	34.7	32.9	31.7	-	-	-
2009	87	72.9	63.4	56.4	51.4	47.4	44	41.2	38.8	36.6	34.6	33.3	-	-	-	-
2010	88	74.6	65.2	58.4	53.3	49.3	45.9	43.1	40.5	38.4	36.6	-	-	-	-	-
2011	88.4	74.7	65.5	59.1	54	49.9	46.3	43.3	40.7	38.9	-	-	-	-	-	-
2012	88.2	74.6	65.7	59	53.8	49.3	45.7	42.6	40.4	-	-	-	-	-	-	-
2013	88.1	75.1	66.1	59.1	53.6	49.2	45.6	43.1	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	88.8	75.5	66.2	59.1	53.8	49.2	46.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	88.5	75.1	65.5	58.6	53.1	49.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	88.6	75.6	66	59.2	55.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	88.5	75.5	66.3	60.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	88.3	75.6	68.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	88.8	78.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	90.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ממוצע	88.2	74.6	65.1	58.1	52.7	48.3	44.7	41.7	39.0	36.7	34.4	32.3	30.6	28.8	27.4	26.1

**תרשים 1 - אחוז ההישרדות של העסקים שנולדו בשנת 2005
לאורך שבע-עשרה שנות פעילות (עד שנת 2020) לפי ענף כלכלי**



אחוז ההישרדות הנמוך ביותר (11%) לאורך שבע-עשרה שנות פעילות נרשם בענפי שירותי האירוח ואוכל (סדר I). אומנם אחוז ההישרדות הגבוה ביותר נמצא בענף אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת (סדרים D, E), אך מספר לידות העסקים בענף זה קטן מאוד. לכן, אפשר לומר שאחוז ההישרדות הגבוה ביותר (40.7%) לאורך שבע עשרה שנות פעילות נרשם בענף שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (סדר Q).

עסקים "מהירי-צמיחה" (High-Growth Businesses) (לוח ד)

אחוז העסקים מהירי הצמיחה לשנת 2021 היה 3.3%, לעומת 3.0% בשנת 2020 ו-4.0% בשנת 2019. מבין ענפי הכלכלה (ברמת סדר) אחוז העסקים מהירי הצמיחה הגבוה ביותר **בממוצע** לשנים 2019-2021 (11.4%) נרשם בענפי מידע ותקשורת (סדר J). לממוצע הגבוה בענף זה תורמים בעיקר עסקים המסווגים בענף תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (ענף משנה 62).

עוד נמצא כי אחוז העסקים מהירי הצמיחה בענפי ההייטק בשנים אלו גם הוא גבוה במיוחד (11.5% בממוצע). ענפי ההייטק כוללים בין היתר עסקים מענפי מידע ותקשורת (סדר J), כמו גם מענפי תעשייה, כרייה וחיבה (סדר C), וענפי שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (סדר M) (לפירוט ראו הערה ללוח ד).

לעומתם, אחוז העסקים מהירי הצמיחה הנמוך ביותר **בממוצע** לשנים אלו נרשם בענפי אמנות, בידור ופנאי (סדר R) – 1.9%.

לוח ד - עסקים מהירי-צמיחה, 2019-2021, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011)

עסקים מהירי-צמיחה 2021 (t-3=2018, t=2021) אחוזים	עסקים מהירי-צמיחה 2021 (t-3=2018, t=2021) מספרים מוחלטים	עסקים מהירי-צמיחה 2020 (t-3=2017, t=2020) אחוזים	עסקים מהירי-צמיחה 2020 (t-3=2017, t=2020) מספרים מוחלטים	עסקים מהירי-צמיחה 2019 (t-3=2016, t=2019) אחוזים	עסקים מהירי-צמיחה 2019 (t-3=2016, t=2019) מספרים מוחלטים	ענף כלכלי	סדר
3.3	1,440	3.0	1,207	4.0	1,833	כלל ענפי הכלכלה	
2.2	40	1.9	35	1.8	33	חקלאות, ייעור ודיג	A
2.2	91	1.9	75	2.2	97	תעשייה, כרייה וחציבה	B,C
4.1	11	3.1	8	3.5	9	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת בינוי	D,E F
2.9	113	3.0	114	3.5	155	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	G
2.4	192	2.3	170	3.3	278	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	H
2.4	39	2.6	41	4.7	88	שירותי אירוח ואוכל	I
2.1	103	1.0	44	3.0	172	מידע ותקשורת	J
11.4	311	10.8	269	11.0	275	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	K
3.5	27	2.6	19	3.2	27	פעילויות בנדל"ן	L
3.2	13	1.8	7	2.6	12	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	M
4.8	200	4.2	161	4.6	200	שירותי ניהול ותמיכה	N
4.6	102	3.6	76	5.6	141	חינוך	P
2.4	66	2.9	76	4.3	126	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד	Q
3.1	64	2.4	47	3.9	83	אמנות, בידור ופנאי	R
1.6	17	1.2	11	3.0	39	שירותים אחרים	S
2.7	40	3.1	45	5.1	81	ענפי ההייטק*	(C,J,M)
11.5	417	10.6	352	10.5	347		

*ענפי ההייטק כוללים את תתי-הענפים האלה:

מסדר C (תעשייה) – 2100, 2610, 2621, 2630, 2640, 2651, 2652, 2660, 2670, 2680, 3030;
 מסדר J (מידע ותקשורת) – 6110, 6120, 6130, 6190, 6201, 6202, 6203, 6209, 6311, 6312;
 מסדר M (שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים) – 7201, 7210, 7220

הגדרות והסברים

מרשם עסקים

אוכלוסיית העסקים המצויים במרשם העסקים כוללת את כל היחידות הכלכליות הרשומות והחייבות דיווח למוסד לביטוח לאומי ו/או לרשויות המע"מ. לפיכך, המרשם כולל מידע על גופים עסקיים המוגדרים כחייבי מע"מ: חברות, עצמאים, שותפויות או מעסיקים החייבים דיווח למוסד לביטוח לאומי ובכללם מוסדות ללא כוונת רווח, מוסדות ממשלה ורשויות מקומיות או בנקים וחברות ביטוח שאינם חייבים במע"מ אך הם מעסיקים עובדים.

חוק מע"מ מחייב שותפות רשומה להירשם כעוסק מע"מ. בנוסף על כך, מאפשר החוק גם לקבוצת עוסקי מע"מ שאינם שותפות רשומה לדווח כעוסק מע"מ המוגדר "שותפות מע"מ/מאיחוד עוסקים". על פי נתוני מע"מ קיימות כ-26,000 שותפויות מע"מ/מאיחודי עוסקים פעילים מדי שנה, המייצגות כ-100,000 עוסקי מע"מ.

במניית מספר העסקים הפעילים לשנה מסוימת, שותפות מע"מ נחשבת כעסק בודד, אם לכל אחד מעוסקי המע"מ השותפים לא נמדדת פעילות כלכלית נפרדת (נתוני פדיון ותשומות ממע"מ ו/או העסקה מביטוח לאומי). בהודעה זו לא נכללים עסקים הפטורים ממע"מ (עוסקים פטורים/זעירים).

אוכלוסיית עוסקי המע"מ ואוכלוסיית המעסיקים הפעילים מתעדכנת במרשם העסקים מדי חודש. הנתונים הכמותיים המצויים ביחידות מרשם העסקים ברמה חודשית הם: פדיון חייב, פדיון לא חייב (פדיון אפס) או תשומות, סך משרות שכיר ושכר.

נתוני מחזור מס הכנסה שנתיים מוזנים למרשם העסקים מדי שנה (בעיכוב של כשנתיים).

מכל מקור מתקבלים נתונים המתעדים את תאריכי הרישום ופתיחת הרשומות ברשויות המס, תאריכי פעילות, כתובות, סוג העסק ותיאורי פעילות לחלק מן היחידות. באמצעות נתונים אלו ניתן להתחקות אחר פעילות של עסק ומשך תקופת פעילותו. כמו כן, ניתן לזהות ולהפריד בין קבוצות עסקים (עצמאים, חברות, מלכ"רים וכד') על פי מפתחות הזיהוי שניתנו להם על ידי המקורות המינהליים.

קובץ מע"מ מכיל את כל עוסקי המע"מ במשק הישראלי המוגדרים פעילים והמחויבים בתשלום בגין עסקאות על פי חוק המע"מ ב-12 החודשים האחרונים.

במקביל, המרשם מוזן מקובץ המעסיקים הפעילים והחייבים בביטוח ובדיווח למוסד לביטוח לאומי ב-25 החודשים האחרונים.

לקבצים אלו נערכת הקבלה על פי מפתחות זהים לצורך קבלת רשומה המכילה נתוני עסק ממע"מ בצירוף נתוני העסקה.

הפקת לוח שנתי מהמרשם לשנה מסוימת אפשרית במהלך חודש יוני בשנה שלאחריה, לאחר השלמת עדכון הנתונים השנתיים במרשם העסקים.

ענף כלכלי

הפעילות העיקרית המבוצעת במקום העבודה. ענפים כלכליים לדוגמה הם: בניית מבנים ובניינים, מסחר סיטוני, מכירה קמעוני, שירותי מזון ומשקאות, פעילויות בנדל"ן, שירותים משפטיים ושירותי חשבונאות, חינוך, שירותי בריאות, שירותי רווחה וסעד, אמנות בידור ופנאי. הענפים הכלכליים המוצגים בפרסום זה ממוינים על פי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה, 2011⁵ ברמה של סדר או ברמה של ענף ראשי.

עסקים פעילים

יחידת עסק הוגדרה כפעילה בשנת הפעילות הקלנדרית אם נרשמה עבורה פעילות חיובית בחודש אחד לפחות באותה שנה. פעילות חיובית יכולה להירשם בפדיון חיובי או בתשומות חיוביות, לרבות מספר עובדים מועסקים חיובי.

משרות שכיר

מספר משרות השכיר של עובדים (קבועים וארעיים) כולל את כמות משרות העובדים שעבדו באותה שנה קלנדרית לפחות יום אחד (או נעדרו זמנית בתשלום עקב מחלה, חופשה, מילואים וכו'), המופיעות בגיליונות התשלומים של מפעלים או מוסדות.

מאגר משרות השכיר כולל משרות של עובדים ישראלים (המדווחות למוסד לביטוח לאומי בטופסי 102) או עובדים זרים, אולם אין הוא כולל עצמאים או חברות שאינן מדווחות על שכירים. אם אדם עובד כשכיר בכמה מקומות עבודה, יהיה מספר משרות השכיר שלו כמספר מקומות העבודה שבהם הוא עובד.

משרות שכיר: החישוב מתייחס לסך משרות השכיר שהיו לעסק באותה שנה, מחולק במספר חודשי הפעילות שבהם הייתה העסקה, בהתאם להנחיות ה-OECD.

פתיחות וסגירות של עסקים

פתיחת עסק מוגדרת כשנת הפעילות שבה חל תאריך הרישום של פתיחת העסק במע"מ. באופן דומה, סגירת עסק מוגדרת כשנת הפעילות שבה חל תאריך הרישום של סיום פעילות העסק במע"מ. לאור חובת הדיווח של עסקים לשלטונות מע"מ, ניתן לאתר את מועד פתיחתם וסגירתם של העסקים. גופים כגון מלכ"רים (מוסדות ללא כוונת רווח), מוסדות פיננסיים ומשרדי ממשלה, אינם חייבים בדיווח למע"מ על פי הגדרה. כך שגם אם הם מעסיקים שכירים, גופים אלו אינם נכללים במניין זה. על כן, האוכלוסייה הנכללת במניין הפתיחות והסגירות משתייכת למגזר העסקי בלבד. מעשית, ייתכן שעסק אינו פעיל מאז פתיחתו, ואפילו ייתכן מצב שבו הוא עלול לא לייצר שום עסקה עד לסגירתו או לחלופין, הוא ממשיך לדווח על ערך אפסי בפדיון, למרות היותו מוגדר תיק פתוח במע"מ ופעיל על פי הגדרות רשויות מע"מ. במקביל, עסקים מסוימים עשויים להיות ללא דיווח פעילות עסקית במע"מ בתקופת המניין, אולם אם על פי רשויות המע"מ הם מוגדרים כפעילים, הם לא ייחשבו כסגורים בשנת המניין, אף על פי שיתכן שהם הפכו לא פעילים מבחינה עסקית. בסך הפתיחות נמנו גם עסקים אשר נחשבו כסגורים ודווח על חידוש פעילותם.

⁵ [הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011](#). פרסום טכני מס' 80. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2012). המחבר.

יש לזכור שהדיווח על הפסקת הפעילות העסקית נעשה בדרך כלל באיחור ולעיתים קרובות גם באופן רטרואקטיבי, כך שהגדרת מספר העסקים שנסגרו בתקופת זמן מושפעת מעיתוי המניין. נתונים אמינים ויציבים ניתן להפיק החל מהמחצית השנייה של השנה העוקבת.

לידות עסקים

"לידה" של עסק מוגדרת עבור עסקים שנמצאו באוכלוסיית העסקים הפעילים⁶ (עסקים עם דיווחי מע"מ או דיווחי העסקה) בשנה t (לדוגמה: שנת 2021), אך לא נמצאו באוכלוסייה זו בשנת $t-1$ (לדוגמה: 2019) ובשנת $t-2$ (לדוגמה: שנת 2019).

הגדרה זו שונה ומורכבת יותר מהגדרה של פתיחת עסק, והמשתנה העיקרי והמכריע בה הוא העיתוי. הצורך בהגדרות נבדלות (בין פתיחת עסק ללידת עסק) נוצר בשל פער הזמנים בין מועד הרישום ברשויות המס לבין תחילת הפעילות הכלכלית של העסק או הפסקתה בפועל. לפיכך הוחלט, בהתאם להגדרות של ה-Eurostat וה-OECD,⁷ להתייחס ל"הופעתם" או ל"היעלמותם" של דיווחים כמותיים כגון דיווחי העסקת שכירים ו/או נתוני פדיון חיוביים ממע"מ, כאינדיקציה למועד תחילת פעילות העסק או להפסקתה, קרי ללידה של עסק או לעסק שלא שרד.

הישרדות עסקים

עסק שנולד בשנת t ייחשב כשורד בשנת $t+1$, אם במהלך שנת $t+1$ היו לו נתונים חיוביים של פדיון ו/או העסקת שכירים. חשוב לציין כי עסק שנולד בשנת t ייחשב כשורד בשנת $t+2$ רק אם אובחן כפעיל גם בשנת $t+1$ וגם בשנת $t+2$.

על פי הגדרת ה-OECD וה-EuroStat, אוכלוסיית העסקים "מהירי הצמיחה" כוללת את כל העסקים שהעסיקו בשנה $t-3$ (לדוגמה: שנת 2018) 10 משרות שכיר ומעלה, ואשר במהלך שלוש השנים הבאות (כלומר בין השנים 2019-2021) אובחן גידול ממוצע שנתי של יותר מ-20% במספר משרות השכיר (גידול מצטבר של 72.8% במהלך 3 שנים). אחוז העסקים "מהירי הצמיחה" מחושב כיחס בין אוכלוסייה זו למספר העסקים הפעילים בשנה t , אשר מעסיקים יותר מ-10 משרות שכיר.

⁶ למעט ענפים 83-84 (מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי), 97-98 (משקי בית כמעסיקים) ו-99 (ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים), אשר עבורם לא חושבו לידות של עסקים, בהתאם להגדרות ה-Eurostat וה-OECD.

⁷ European Communities/OECD, Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics 2007